

V Ostravě 1.8.2023

Oponentský posudek habilitační práce

Uchazeč: MUDr. Martin Májovský, Ph.D., FEBNS

Fakulta: 1. Lékařská fakulta, Univerzita Karlova v Praze

Habilitační obor: Neurochirurgie

Pracoviště uchazeče: Neurochirurgická a neuroonkologická klinika, 1. LF UK a ÚVN

Téma habilitační práce:

Problematika mozkových žláz z pohledu neurochirurga

Oponent:

doc. MUDr. Radim Lipina, Ph.D.

Neurochirurgická klinika FN Ostrava

Lékařská fakulta Ostravské univerzity



Fakultní nemocnice Ostrava

17. listopadu 1790/5 / 708 52 Ostrava-Poruba
Telefon: +420 597 375 402 / Fax: +420 597 375 405
E-mail: posta@fno.cz / www.fno.cz / datová schránka: u2nmpm2
DIČ: CZ00843989 / IČO: 00843989
Číslo účtu: ČNB Ostrava, 66332761/0710

Kód MTZ: 3602032

1. Text posudku:

Habilitační práce se věnuje onemocněním a chirurgické léčbě patologií mozkových žláz, hypofýzy a epifýzy. Toto téma je aktuální, jednak z pohledu současné organizace péče o onemocnění hypofýzy, tak z pohledu epifýzy, kde u některých patologií není dostatečně objasněna patofyziologie a zároveň současný neurochirurgický přístup k jejím onemocněním je značně heterogenní. Předložená práce je zpracována formou komentáře k souboru publikací autora, který shrnuje současný stav a novinky v diagnostice, indikaci a typu operační léčby patologií hypofýzy a pineální žlázy.

Práce je zpracována na 35 stranách, obsahuje 5 obrázků, 51 literárních odkazů na české a zahraniční písemnictví a 20 příloh autorových publikací, přičemž uchazeč je prvním autorem u 11 z nich. Je zvykle členěna na úvod, samotné odborné kapitoly komentovaných prací, které jsou pak jako přílohy na konci každé kapitoly, závěr a seznam zkratk, ilustrací a literatury.

První část práce je věnována problematice hypofýzy. Uchazeč nejprve hodnotí funkční výsledky čichu po endoskopických operacích hypofýzy na vlastním souboru a srovnává s literárními údaji u transsfenoidálního mikroskopického přístupu. Výsledky opravňují označit endoskopickou operaci jako šetnou k nosní dutině s nazální morbiditou 3%. V návaznosti na hodnocení čichu se pak věnuje modelování proudění vzduchu po operacích adenomu hypofýzy, které vzniklo ve spolupráci s Ústavem mechaniky tekutin a termodynamiky Fakulty strojní ČVUT v Praze. Dále prezentuje hodnocení klinické praxe léčby adenomů hypofýz v Evropě, která je heterogenní, co se týká počtu operací i systému sledování v jednotlivých centrech. V poslední části se věnuje funkčním adenomům hypofýzy a významu intraoperačního zobrazení pomocí MR a prezentuje vytvoření 3D modelu pro lokalizaci mikroadenomů při Cushingově chorobě - zde uvádí uchazeč 88% úspěšnost.

Ve druhé části se uchazeč zabývá problematikou pineální žlázy. Významné jsou publikace, týkající se cirkadiánního sekrečního profilu melatoninu a kortizolu u pacientů před a po resekci pineální cysty, se zdůrazněním zachovalé produkce melatoninu u pineálních cyst. Dále jsou komentovány publikace, věnující se přirozenému vývoji pineální cysty, včetně pituitární



Fakultní nemocnice Ostrava

17. listopadu 1790/5 / 708 52 Ostrava-Poruba
Telefon: +420 597 371 111 / Fax: +420 596 917 340
E-mail: posta@fno.cz / www.fno.cz / datová schránka: u2nmpm2
DIČ: CZ00843989 / IČO: 00843989
Číslo účtu: ČNB Ostrava, 66332761/0710

Kód MTZ: 3601698

apoplexie. Výsledky předešlých prací pak mají vliv na další část práce, kde uchazeč rozebírá indikaci a optimální způsob operační léčby. Vyzdvihl bych dotazníkovou metodu 110 pracovišť s heterogenními výsledky v klinické praxi v indikacích i typu chirurgické léčby. Další část práce, shrnující sledování a operační výsledky u indikovaných pacientů, pak byla součástí největší publikované metaanalýzy chirurgické léčby pineálních cyst. Závěr této kapitoly je věnován optimálnímu chirurgickému přístupu do pineální oblasti, včetně přehledu jednotlivých operačních technik.

Práce je napsána srozumitelně, přehledně s nízkým výskytem gramatických chyb. Komentáře jsou fakticky správné, vycházející z přiložených prací. Členění práce je logické s odkazem na publikované práce s vysvětlením jejich přínosu.

2. Originalita práce:

Originalitu práce posuzuji na základě podkladů, zpracovaných předsedou habilitační komise. Kontrolou habilitační práce systémem TURNITIN nebyla prokázána významná podobnost s jinými zdroji. Významnou podobností je pouze shoda 14% s disertační prací samotného uchazeče, která je řádně citována. Habilitační práci, v souladu se závěry habilitační komise, považuji za originální.

3. Souhrn a závěr:

Uchazeč prokázal v habilitační práci detailní znalost problematiky diagnostiky a léčby onemocnění mozkových žláz. Práce přináší přehled jak vlastních zkušeností a výzkumu, tak zpracování výsledků pracoviště uchazeče. Výsledkem je jednak ucelený přehled současné problematiky onemocnění hypofýzy a epifýzy a dále nové poznatky, které se mohou uplatnit v praxi. Jedná se zejména o využití endoskopických metod při léčbě onemocnění hypofýzy a jejich vliv na funkci nosu a dále přirozený průběh a indikace k operacím pineálních cyst.



Fakultní nemocnice Ostrava

17. listopadu 1790/5 / 708 52 Ostrava-Poruba
Telefon: +420 597 371 111 / Fax: +420 596 917 340
E-mail: posta@fno.cz / www.fno.cz / datová schránka: u2nmpm2
DIČ: CZ00843989 / IČO: 00843989
Číslo účtu: ČNB Ostrava, 66332761/0710

Kód MTZ: 3601698

Práce je původní, zpracované téma je aktuální a celkově práci hodnotím jako velmi významnou, přinášející nové vědecké poznatky.

Habilitační práce uchazeče tak odpovídá svým rozsahem a obsahem nárokům kladeným na habilitační práci dle § 72 odstavce 3 Zákona o vysokých školách č. 111/1998 Sb .

Doporučuji Vědecké radě 1. Lékařské fakulty Univerzity Karlovy v Praze přijetí habilitační práce v předložené formě a na jejím základě doporučuji MUDr. Martinu Májovskému, Ph.D., FEBNS udělit titul docent pro obor neurochirurgie.

V souvislosti s tématem habilitační práce mám dva dotazy:

1. Jaký je názor uchazeče na použití endoskopické techniky pro intradurální nádory, lokalizované na lebeční spodině?
2. Ve kterých případech by uchazeč indikoval transventrikulární endoskopický přístup pro patologii epifýzy?

doc. MUDr. Radim Lipina, Ph.D.

Neurochirurgická klinika FN Ostrava

Lékařská fakulta Ostravské univerzity

FAKULTNÍ NEMOCNICE OSTRAVA

doc. MUDr. Radim Lipina, Ph.D.

přednosta neurochirurgické kliniky

17. listopadu 1790, 708 52 Ostrava-Poruba



Fakultní nemocnice Ostrava

17. listopadu 1790/5 / 708 52 Ostrava-Poruba
Telefon: +420 597 371 111 / Fax: +420 596 917 340
E-mail: posta@fno.cz / www.fno.cz / datová schránka: u2nmpm2
DIČ: CZ00843989 / IČO: 00843989
Číslo účtu: ČNB Ostrava, 66332761/0710

Kód MTZ: 3601698